[38] به همراه امام سجاد (عليه السلام) روز بيستم صفر به مدينه رسيدند، ودر غير كتاب مصباح ديدم كه آنان در روز بيستم صفر به كربلا رسيدند، وهر دو قول بعيد است، زيرا روايت شده كه آنان يك ماه در شام در خرابه أي كه از سرما وگرما ايشان را محافظت نمى كرد اقامت كردند، وظاهر حال آنستكه رسيدن آنان به عراق يا مدينه بيش از چهل روز از زمان كشته شدن امام (عليه السلام) زمان بخواهد، واما اينكه در بازگشت از كربلا گذر كرده باشند امكان دارد، ولكن در روز بيستم صفر نبوده است، زيرا آنان در آنجا با جابر بن عبد ا انصاري ملاقات كرده اند، واگر جابر از مكه آمده باشد رسيدن خبر شهادت به أو وآمدنش از آنجا به كربلا بيش از چهل روز زمان مى خواهد ". (1) همانگونه كه از گفتار مرحوم سيد روشن مى شود مهمترين دليل استبعاد وقوع اربعين آنستكه ارسال نامه ابن زياد وبازگشت آن نيازمند زماني طولاني است، وآنكه اسراء يكماه در شام مانده اند. بايد توجه داشت كه اينگونه استبعادها بعد از هزار وچند صد سال از وقوع قضايا به ذهن مى آيد وباعث ايجاد شبهه در وقوع قضيه مى گردد، زيرا كيفيت اجازه خواستن ابن زياد ورفت وآمد پيكها را با افكار خود مى سنجيم. ضمن آنكه با داستانها وشاخ وبرگهائى كه در بعضى از كتب ذكر شده، پنداشته مى شود كه آنان مدتها در شام مانده اند، مانند تفاصيلى كه نسبت به قضايای فاجعه روز عاشورا بسته شده است، تا آنجا كه آمدن اسراء به كربلا را در روز اربعين از محالات شمرده اند. _____ 1 - اقبال الاعمال: 589.

(*) _____